

ANUNȚURI

• **Asociația Sf. Iosif cel Milostiv**, coordonată de fratele nostru, Mihai Țepeș, organizează o acțiune caritabilă ce are ca scop sensibilizarea noastră față de risipa alimentară. Invitatul principal este **părintele Nicolae Tănase** de la Valea Plopului. Evenimentul va avea loc săptămâna viitoare, miercuri, 15 martie, de la ora 18, la Palatul Cultural.

• Asociația Filologos și Școala Sf. Nicolae organizează săptămâna viitoare a cincea ediție a **Festivalului „Țara mea de poveste”**, festival-concurs de arta povestirii și teatru școlar. La acest concurs vor participa mai multe trupe de teatru școlar, invitată fiind povestitoarea Adriana Ene.

Cinstirea martirilor din temnițele comuniste—9 martie

ȘTIRI

• Marele duhovnic botoșănean din Sfântul Munte Athos, **părintele Iulian Prodromitul**, a trecut la cele veșnice vineri, 10 martie. Acesta avea 97 de ani, iar din 1977 s-a închinoviat în Sf. Munte. (sursa: *basilica.ro*)

• Ministrul Educației a semnat ordinul privind structura anului școlar 2023-2024. Ministerul anunță că a fost integrată propunerea de modificare a proiectului, astfel încât **vacanța de primăvară din anul 2024 să includă perioada sărbătorilor pascale**, aceasta după numeroase dezbateri și proteste. (sursa: *basilica.ro*)

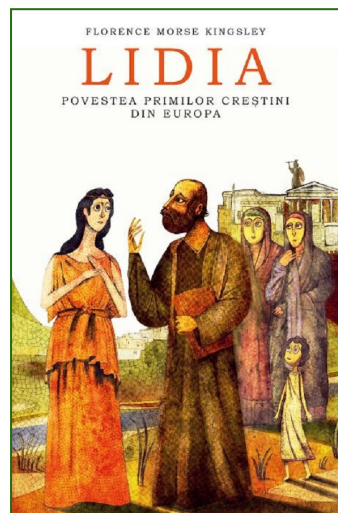
• **Părintele Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană**, titularul catedrei de „Studiul Noului Testament” din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca va susține **conferința „Ce mai spune Biblia omului de astăzi?”** vineri, 17 Martie 2023, ora 18:00, în biserică cu hramul „Sfântul Ilie Tesviteanul” a Parohiei Arad-Șega I, situată în cartierul arădean Cadaș-Silvaș. (sursa: *arhiepiscopiaaradului.ro*)

• În perioada 1 martie – 31 decembrie 2023 se desfășoară **Concursul Național „Icoana ortodoxă – lumina credinței”**. Concursul cuprinde trei secțiuni: icoană pe lemn; miniatură și proiect desenat. La una sau la mai multe secțiuni ale concursului se pot înscrie pictori iconari sau alte categorii de artiști, cu vârsta de minim 18 ani. (sursa: *basilica.ro*)

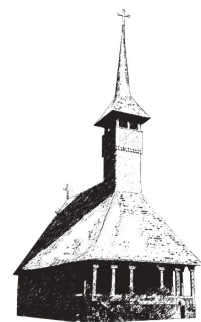
• Patriarhia Română organizează **Festivalul-Concurs Național de Muzică Bisericească „Lăudați pe Domnul!”**, ediția a 15-a, în perioada 1 martie – 27 octombrie 2023. Secțiunile festivalului-concurs sunt interpretare și compoziție. (sursa: *basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS
ne recomandăFLORENCE MORSE KINGSLEY
Lidia. Povestea primilor creștini din Europa

Volumul ne invită să fim părtași în minunata călătorie misionară întreprinsă de Apostolul Pavel, refăcând cu minte traseul punctelor istorice marcate de nemuritoarele sale *Epistole* și coborând mereu, către propriile noastre inimi, îi încercarea de a descoperi acolo izvorul de bucurie pură de nestăvilit și netăgăduit al Vieții celei Noi, pe care el a propovăduit-o cu fiecare fibră a ființei sale.

Arhiva pdf a revistei: <https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate>
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Sfinții
săptămânii

D 12 - DUMINICA A II-A DIN POST (A SF. GRIGORIE PALAMA); Sf. Ier. Grigorie cel Mare (Dialogul); Sf. Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf. Cuv. Simeon Noul Teolog; Dreptul Finees (nepotul Dreptului Aaron); ULEI

L 13 - Sf. Ier. Nichifor al Constantinopolului – aducerea moaștelor; Sf. Ier. Leandru de Sevilla; Sf. Cuv. Areta (care s-a mântuit ne-judecând pe nimeni)

M 14 - Sf. Cuv. Benedict de Nursia; Sf. 47 mucenici botezați de Sf. Ap. Petru

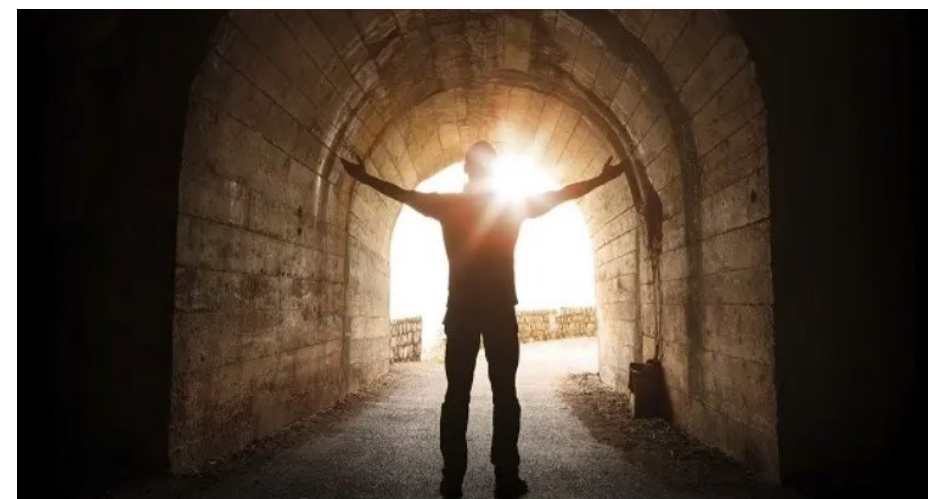
Mi 15 - Sf. Ap. Aristobul, episcopul Britaniei și fratele Sf. Ap. Varnava; Sf. Mc. Agapie și cei împreună cu dânsul: Plisui, Romil, Timolau, doi Alexandru și doi Dionisie

J 16 - Sf. Mc. Sabin și Papa; Sf. Ier. Alexandru I al Romei; Sf. Cuv. Hristodul din Patmos

V 17 - Sf. Ier. Patrick, luminătorul Irlandei; Sf. Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu; Pomenirea cutremurului cel mare din timpul Sf. Împ. Constantin cel Mare

S 18 - Sf. Ier. Chiril al Ierusalimului (Sinodul II Ecumenic); Sf. Maria mironosița, sora Sf. Lazăr; Sf. Ier. Nicolae Velimirovici; Sf. Mc. Eduard, regele Angliei; ULEI

Anita Baglaneas

MĂRTURIA MAMEI
unui dependent de droguri

Nu putem să ne ascundem după deget, să ne facem că nu există. Drogurile sunt o mare problemă și ne afectează pe toți, direct sau indirect. Facem azi un pas spre a înțelege prin ce trec acești oameni și familiile lor.

Sunt fiica unui preot ortodox grec din America și mama a doi copii, dintre care băiatul, Mike, are 26 de ani. Despre el și despre ce am trecut noi, familia, doresc să vă vorbesc astăzi. Fiul nostru, Mike, este un dependent de droguri, care se află în faza de recuperare de aproape 5 ani. Tatăl meu, un preot de mare lucrarea duhovnicească, a adormit înainte ca toate acestea să se în-

tâmples și de multe ori m-am întrebat cum ar fi făcut el față acestui labirint. Însă nu a contat că eram dintr-o familie de preoți, pentru că dependența de droguri nu alege. Nu contează dacă mergi la biserică, dacă ești elev de nota 10, dacă ești bogat sau sărac. Ea face ca statisticile să explodeze de la an la an, iar fără tratament, familiei nu îi rămâne decât rugăciunea. Ceea ce vă

spun astăzi nu este doar despre fiul nostru sau despre mine, ci despre lupta familiei noastre de a ne păstra nădejdea și credința în timpul acestei încercări. Mike a fost de mic un copil foarte înzestrat: frumos, învăța foarte bine, era un copil iubit de ceilalți și îi plăcea sportul. Noi, părinții, știam toate acestea despre Mike. Dar ce nu știam era ce simțea el, care erau trăirile lui

interioare, dincolo de acest ambalaj strălucitor. Noi, părinții, nu am știut că se simțea foarte singur.

La 14 ani a suferit o fractură la umăr și a trebuit operat. Și atunci s-a rupt ceva în el. Mulți sportivi ca fiul nostru trec prin riscul de a nu face față unei astfel de situații pentru că au fost obișnuiți, acasă și la școală, să fie cei mai buni. Iar când un accident îi împiedică să mai facă sport, atunci viața lor este dată peste cap.

Sunt unii copii care au în ei o anumită predispoziție spre droguri ce nu se vedește, ci doarme fără să fie cunoscută, până când o mică pastilă scoate la iveală un adevărat monstru interior care îl va zdrobi, iar alături de el și pe cei dragi, familie și prieteni. **Dependența este o boală de familie, e ca o caracatiță care cuprinde tot în jurul ei, fără discriminare.**

Pe atunci familia noastră trăia într-o oarecare bunăstare, ne permiteam aproape orice ne doream. Azi am pierdut totul, dar am înțeles că nu contează, atâta vreme cât nu îl pierdem pe Mike.

Atunci, la 14 ani, după ce și-a revenit cât de cât din operația la umăr, Mike s-a dus la școală, încă purtând un bandaj. Pe hol a fost abordat de un coleg mai mare care l-a întrebat dacă are vreun medicament de durere și dacă poate să i-l vândă. Mike a fost foarte surprins de această întrebare. De ce dorea acel coleg să-i cumpere medicamentul de durere? Din păcate, a aflat foarte curând răspunsul.

Nu după mult timp a avut un alt accident, la gleznă, iar a doua operație l-a aruncat în depresie: nu mai putea să facă sport. Însă în viața lui a intrat de atunci o nouă „iubire”: pastilele de durere. Colegii mai mari i-au spus să ia mai multe deodată și o să se simtă bine. Așa a făcut și a văzut că îi dispăreau temerile, durerile și depresia. Sau cel puțin așa credea el... Mai târziu ne-a spus că îl făceau să se simtă normal. Însă Mike nu s-a mai putut opri. Iar aici este diferența dintre consum de droguri și dependență.

Însă eu nu știam atunci nimic despre această diferență. De ce aș fi știut? Nici măcar nu-mi trecea prin cap că fiul meu se droghează... Cu timpul, felul lui de a fi s-a schimbat, la fel și prietenii. Eu dădeam vina doar pe acești noi prieteni, deloc pe fiul meu, pentru că niciodată nu îl vedeam pe el cum e de fapt. Pentru mine, Mike

era desăvârșit.

Dependența este o boală atât de cumplită încât dacă îl vezi pe cel drag cuprins de ea, zi de zi, ajungi să te sfârșești și tu. Sunt mama lui Mike. Cum de nu am știut nimic? Credeam că știu totul despre fiul meu, dar mi-a scăpat de sub control. Apoi m-am gândit că cineva ne-a blestemat. Nu mai gândeam rațional, ca părinte. Căutam mereu alți și alți vinovați și nu mai înțelegeam nimic.

Când Mike a mers la facultate în alt oraș, inima mea a fost cuprinsă de neliniște. Băiatul nostru ne suna des, cerându-ne bani să meargă la ski cu prietenii sau în drumeție și m-am gândit că toate aceste ieșiri în natură îl vor ajuta să-și depășească depresia. Așa că îi trimiteam mereu bani,

Icoana „Potirul nesecat”, mult ajutătoare celor care se luptă cu dependența

crezând că îl ajut astfel.

Doar când a ajuns la clinica de recuperare, am înțeles că eu, propria lui mamă, practic îi finanțam dependența. Mama care credea că știe tot ce face fiul ei s-a dovedit că nu știa nimic. Am crezut că sunt cea care am grijă de băiat, dar eram în realitate furnizorul lui.

Am fost crescută într-un mediu ortodox unde familia era pe primul plan, făceam totul ei ca să fie mulțumiți. Sărbătorile însemnau multe tradiții grecești și o casă plină de rude și prieteni. Și am crezut că toate acestea ne vor ține departe de lumea cea urâtă și rea.

Când dependența lui Mike a lovit familia noastră, am încetat să mai trăiesc ca înainte. Nu mai participam la acțiunile caritabile ale bisericii, nu am mai răspuns la telefoane, iar du-

pă o vreme nu m-am mai dus nici la slujbe. Totul s-a prăbușit, până și credința mea. A rămas doar frica, o teamă cumplită de ce s-ar putea întâmpla dacă mă ocup de orice altceva decât de fiul meu și dependența lui. Așa că nu i-am mai arătat cuvenita atenție minunatului meu soț și am neglijat-o pe fiica noastră. Nu am mai avut grijă nici de propria sănătate, astfel că la 50 de ani am făcut un infarct.

Pe la jumătatea facultății, Mike a recunoscut că este dependent de pastilele de durere. L-am adus acasă și zilnic venea un terapeut. După un timp și-a revenit și s-a întors la facultate, pentru că eu am insistat să-și termine studiile. Însă am greșit, pentru că Mike nu era pregătit să se întoarcă la facultate.

În acel an a fost ultimul Crăciun în care am sărbătorit ca înainte, cu masă mare, rude și prieteni. Însă Mike era slab și palid. Știam că nu e bine, dar totuși m-am făcut să cred că depășise greul, că totul era ca înainte. Atunci, prietena mea cea mai bună m-a luat deoparte și m-a întrebat: *Anita, l-ai văzut pe băiatul tău? L-ai văzut cu adevărat pe Mike?*

M-am simțit atât de rușinată pentru el, pentru mine. Eram atât de ocupată să fie totul perfect pentru familia mea cea fără probleme, încât negam adevărul. Mike îmi spunea că e slab pentru că face alergări. Apoi s-a întors la facultate.

Și am început să aștept, rugându-mă... Peste câteva săptămâni m-au sunat colegii lui. Mike dispăruse. Când am auzit vestea, în loc să mă umplu de dragoste și grijă, m-am infuriat. I-am trimis mesaje dure, somându-l să mă sune, ca să nu ne mai îngrijorăm. Niciun răspuns. Fierbeam... Atunci, o prietenă mi-a zis că trebuie să-i spun lui Mike că îl iubesc.

Am făcut ce mi-a spus, scriindu-i că îl iubesc și că trebuie să știu dacă e bine. Am primit cel mai înfricoșător răspuns pe care îl poate primi o mamă. Mike mi-a scris: *Mamă, nimeni nu mă poate ajuta!* Atunci nu am știut că în momentul în care îmi scria, fiul meu zăcea într-o vană dintr-un motel amărât, așteptând să moară după pumnul de pastile pe care îl luase. Pur și simplu nu mai putea să trăiască văzându-se stăpănit de acest demon.

Cred că a fost doar mila lui Dumnezeu faptul că peste câteva clipe m-a

mânesc de acum două veacuri cel puțin în linimentele sale principale, mai avem de adăogat câte ceva, cu privire la **bisericile** noastre modeste. Ele, pe aceea vreme, aproape fără excepție, construite **din lemn**, erau rodul muncii țăranilor noștri, uneori și a preoților, care le ciopleau și construiau. *Județul de odinioară al Aradului, vestit pentru pădurile sale seculare*, îmbia în mod natural elementul constructiv pentru bisericile românești de lemn. Acest material, așa de accesibil necesităților constructive, era în aceeași vreme și cel mai potrivit pentru ca, prin el, să se poată da, mai ușor, expresie vădită aceluia superior simț artistic – notă dominantă a sufletului nostru popular exprimat și în liniile constructive, ca și în întreaga înfățișarea bisericulelor noastre.

Mai jos redăm mărturia unui tânăr român care lucrează în Anglia, spre întărirea noastră într-o perioadă în care virozele au revenit.

„Am fost internat pe 23 decembrie 2020. Febră foarte mare... știu doar puțin... frânturi... Mi-au dat oxigen, am transpirat rău, nu aveam aer. Visam... trăiam... muream... Pe 24 decembrie eram rău, foarte rău. Noapte teribilă. Îmi aduc aminte dimineața de 25, când a venit în spital personalul cu cadouri pentru bolnavi la pat. Plângeam mult...

La plecare din camera mea (eu lucrez la un azil ca infirmier) mi-am pregătit un rucsac cu minime lucruri. Simțeam că nu-s ok. Și Icoana Sf. Iosif cel Nou, cea veche, în care apare vorbind cu Maica Domnului. La spital m-am rugat de ei să nu mi-

Viața satului românesc de demult, prin bogăția sa de spiritualitate, moștenită și păstrată cu sfințenie, o putem privi și mai de aproape, și din altă latură, ce se cere semnalată și ea aici. Pe lângă viața și concepțiile de folclor românesc pătruns din toate laturile de idei creștine – pure și apocrife, deopotrivă – care au format bogăția noastră sufletească și ne-au dat puterea de rezistență, **satul românesc a rămas neprihănit, deoarece se izola în mod conștient de toate influențele străinismului**. De aceea, el ne apare și ca un conservator doctrinar creștin. Ne referim mai de aproape, aici, la o singură împrejurare caracteristică, legată de vechile noastre bisericuțe de lemn: la **iconografia populară religioasă**, amestecată cu elementul biblic și apocrif-creștin. Cine din-

SF. IOSIF ESTE ȘI DOCTOR

Minunea vindecării unui tânăr

o ia din pat. Repetam troparul zi și noapte: *Din tinerețe cu totul te-ai supus Domnului...*

Apoi pe 26 decembrie m-au intubat. Îmi aduc aminte puțin. Dumnezeu să-i binecuvânteze pe medicii de aici, oameni extraordinari. În perioada de comă am avut coșmaruri mari, foarte mari. Visam oameni negri care mă țineau captiv. Voiam să fug și nu mă lăsau. Le tot spuneam: lăsați-mă, vreau să plec! Pluteam.. Totul era foarte-foarte urât...

Apoi, într-una din zile sau nopți mai exact, visez așa: eram într-un câmp verde, cu o iarbă ca grâul, cu vârf argintat. Și bătea un vânt de cald încât acea iarbă până la brâu se mișca. Era foarte cald. Stăteam acolo cumva dezorientat. În apropiere am văzut pe cineva. Imediat l-am recunoscut: era Sf. Iosif, cu veșminte și

tre noi nu cunoaște acele icoane de prin tinzile bisericilor noastre, înfățișând scene eshatologice – cu privire la viața viitoare – pe care unii și alții le-au timbrat de „eretice”, provenind (zice-se) de la „bogomili”. În realitate, însă, ele – cu „vămile văzduhului” și cu atâția „draci”, care sunt înfățișați ca executori ai voinței lui Dumnezeu, care va pedepsi păcatele în lumea viitoare – nu sunt altceva decât un înfricoșător catehism practic ortodox, cu reazem în mare parte în opiniile teologice ale Sfântului Chiril din Alexandria. Acest „catehism”, menit să țină în frâu instinctele, este înfățișat până și astăzi, în proporții mai reduse la multe din bisericuțele noastre din județul Aradului.

toiag. Și îmi zice pe nume: Du-te! Eu zic: unde? El ridică toiagul și zice iar: du-te! Întreb: unde? acolo? Și văd un drum de țară ca la mine la Gherteniș. Și iar zice: du-te, du-te! Și îmi arăta drumul cu toiagul. Încep să alerg și zic în urmă: eu te cunosc pe tine. Ești Sf. Iosif. Și mă tot întorceam și iar alergam. El a rămas pe loc și tot ridica toiagul și zicea: Du-te, du-te! Iar eu alergam...

Și m am trezit cu icoana lângă mine... și plângeam, plângeam. Era 8 ianuarie 2021. Trecuseră aproape 2 săptămâni. O doctoriță m-a întrebat: cu cine ai vorbit atâta? Cine-i în pictura asta? Este o poveste lungă, i-am zis...

Acestea le am trăit eu aici, în Great Western Hospital Swindon.”

Istoria Bisericii

BISERICA ROMÂNILOR din Arad în secolul al XVIII-lea

Pr. Gheorghe Ciuhandu

Cunoaștem prea puține despre viața din trecut a românilor din aceste zone, în special cea legată de Biserică. Va oferim în acest număr (și nădăjduim că și în altele) câteva informații, de această dată preluate dintr-una din cărțile preotului profesor Gh. Ciuhandu, scrisă în 1940.

Preoții

În registrul de la 1746 găsim pe Valea Mureșului localități cu câte un preot, în schimb în districtul Zărandului existau localități cu doi și mai mulți preoți. În: Apateu, Vădas, Șoi-moș, Șimand, Otlaca și Curtici erau câte doi preoți; în: Mișca, Cinteț, Socodor, Macea, Comlăuș și Galșa câte trei; în Pil patru, iar în **Vârșand chiar șase preoți**. În districtul Ineuului, după registrul din același an și din cel al anului 1747, în 14 localități erau numai 24 preoți; iar preoți mai mulți erau de-abia în localitățile următoare: În Șicula 2, în Buteni 3, în Neagra și Crocna de jos câte patru preoți.

Se va întreba, poate, cineva de rostul îngrămădirii unui număr așa de mare de preoți, în câte o localitate? Răspunsul este ușor: Nu toți preoții domiciliati în aceeași localitate făceau serviciul în locul acela, ci prin satele vecine. Nu putem crede adică să fi funcționat, în mod normal, toți cei șase preoți de la Vârșand, sau cei patru de la Neagra, numai în acele localități. Comunele de la șes, mai înstărite cum le-am văzut, vor fi putut să întrețină și câte doi su chiar mai mulți preoți în aceeași vreme.

Toți acești preoți erau lipsiți de numele patronimic, al cărui loc îl țineau numirile de îndeletnicire oficiale: „Popa” sau „Pop” și „Popp”; o singură dată s-a zis, preotului Toader din Macea, pe numele străin, obișnuit în graiul conscriptorului, de

Biserica de lemn din Corbești (1800)

„pater”, dar nici odată nu i s-a zis vreunui pe ungurește „Pap”. Deci își păstrau numirea obișnuită în limbajul enoriașilor de „popa” cutare, din care conscriptorul a făcut patronimicul „Popa”, iar în raporturile oficiale bisericesti li s-a zis, mai târziu, după obișnuința sârbească, „Popovici”.

Starea socială a acestor preoți, precum și cea materială a lor, încă ne interesează de aproape, pentru a cunoaște bine mediul și condițiile în care au trăit și activat dânsii. Dintre cei 95 preoți constatați de noi, nici unul nu e din rândul privilegiaților, ci **iobagi de rând**; mai mult chiar:

unii din ei – cei mai mulți – sunt simpli „hospes”-i, adică iobagi mai înstăriți, care își aveau sesiunea iobăgească și vitele lor. Dintre preoții iobagi cu titlu de „hospes”, Popa Gheorghe din Socodor, Popa Mira, cel de al patrulea preot din Pil, apoi Pop Mihai din Curtici nu aveau nici o avere. În măsură medie, preoții aveau cam aceeași stare – mulți din ei chiar mai rea – ca a „enoriașilor” lor. Cel mai bogat preot de la Câmpie se vede să fi fost Popa Nicola de la Comlăuș – unul din trei preoți locali – având: 8 boi, 5 vaci, 4 cai, 3 oi, 35 capre, 12 porci, și sămănătură corespunzătoare. În ținutul Ineuului, însă, în localități mai mici și mai sărace, de-abia se deosebește starea materială a părintelui sufletesc de cea a enoriașului său.

Tratând despre „stolarul” (tasul) acelei vremi, ca singur mijloc de întreținerea preoților avizați la munca brațelor în propriile lor gospodării modeste, am semnalat marile jertfe ale credincioșilor, pentru întreținerea Cultului și în special a preoților lor.

„**Diecii**” bisericilor, cum se numeau cântăreții bisericesti, împărțeau aceeași soartă iobăgească, întocmai ca ceilalți iobagi. Ei aveau parte numai de cinstea slujirii la biserică, și din prinoasele aduse acolo, ori cu prilejul serviciilor particulare pentru credincioși.

Bisericile

Pentru a cunoaște viața satului ro-

sunat și mi-a spus că nu mai credea că familia lui încă îl mai iubește, după toată rușinea pe care a adus-o asupra noastră. I-am repetat că îl iubim, dar trebuie să meargă la o clinică pentru tratament. Însă trebuie să-și dorească el însuși să meargă, nu doar pentru că îi spunem noi. Mike mi-a răspuns că nu mai poate, că nu vrea să moară.

L-am dus la o clinică cu bune rezultate în adicții. În tot acest timp mă gândeam cum o să treacă Mike peste asta, cum vor reuși acei medici să-l ajute. Încă credeam că dacă eu, mama lui, nu l-am putut ajuta, nimeni nu va putea să o facă. Știam că sunt de vină, dar credeam încă în puterea mea de a-l vindeca.

După o vreme am mers cu toții la clinică, pentru o terapie de familie și am stat acolo două săptămâni, cele mai importante, începând să-l cunosc cu adevărat pe Mike. Acum înțeleg că **e obligatoriu ca toți membrii familiei să treacă prin recuperare când așa ceva lovește familia**. Casa dezbinată se prăbușește, așa zice Scriptura. Gata cu

secretele și temerile! Mă temusem prea mult de judecata altora și nu spuneam nimic. Mă temusem prea mult că nu voi fi înțeleasă. Pentru că cei care nu au astfel de probleme nu pot înțelege de ce nu mai poți face nimic altceva decât să te gândești cum să se facă bine cel drag.

Nu trebuie să ne supărăm pe cei care nu înțeleg pentru că nu au trecut prin așa ceva! Fericiți sunt că nu înțeleg!

Am început să nu mă mai simt rușinată de fiul meu, ci de mine și de temerile mele față de ce gândesc ceilalți despre noi. Atunci am început să mă schimb și eu. Dar ce greu e să-ți faci curaj să ceri ajutorul, mai ales când nu eram obișnuită cu așa ceva! M-am luptat mult să nu-mi pierd credința. Acum înțeleg că nu mi-am pierdut-o niciodată, doar că eu trebuia să mă regăsesc pe mine însămi. În tot acest timp, Mike a arătat mai multă credință și mai mult curaj decât mine.

După 5 ani de tratament, cumplit de grei pentru Mike și noi toți, se între-

vede acum o speranță. Încă este multă neliniște, nesiguranță, dar suntem cu toții pe drumul cel bun. Mike și cu mine am scris între timp o carte despre experiența noastră, despre dependenții de droguri și familiile lor. Am vrut să arătăm celor singuri, disperați și înfricoșați să ceară ajutor, că tratamentul este real și dă roade. Și că nu suntem niciodată singuri. Am vrut să arătăm că a fi familia unei persoane dependente de droguri nu înseamnă a-i salva, ci în primul rând a fi alături de ei în lupta lor de a ieși la suprafață.

În tot acest timp, Mike a avut mereu la capul patului Biblia și sunt sigură că bunicul lui, preotul, ne-a ajutat de acolo, din cer. Băiatul meu mi-a mărturisit într-o zi că, deși părea totul perfect în viața lui de adolescent, s-a simțit mereu singur. Însă acum a înțeles că de fapt nu este niciodată singur, atâta timp cât îl are pe Dumnezeu în inimă. Trebuie doar să-și amintească mereu aceasta.

Poezie

în sus Apa poarte curge

e greu să hotărâști

de care să te desparți

când faci ordine printre lucrurile purtate

din când în când

moara gândurilor ce rod adânc

este aproape imposibil

s-o oprești singur

ți se tot spune dar nu auzi

ai mușcat de atâtea ori din fructele coapte

și totuși...

apa poate curge în sus

ar spune copacii cei mai nebăgați în seamă

dar a căror măduvă este verticală,

omule,

ce privești doar noroiul prin care umbli

P.N.

Tâlcuiri la Canonul cel Mare

PĂCATELE LUI HAM

„Atunci a început Noe să fie lucrător de pământ și a sădit vie. A băut vin și, îmbătându-se, s-a dezvelit în cortul său. Iar Ham, tatăl lui Canaan, a văzut goliciunea tatălui său și, ieșind afară, a spus celor doi frați ai săi. Dar Sem și Iafet au luat o haină și, punând-o pe amândoi umerii lor, au intrat cu spatele înainte și au acoperit goliciunea tatălui lor; și fețele lor fiind întoarse înapoi, n-au văzut goliciunea tatălui lor. Trezindu-se Noe din amețea de vin și aflând ce i-a făcut feciorul său cel mai tânăr, a zis: „Blestemat să fie Canaan! Robul robilor să fie la frații săi!”

Începutul – beția lui Noe

Părintele Serafim Rose își pune prima întrebare: *Cum de Noe, om drept, s-a îmbătat?* Poate fiindcă, așa cum ne spune Sfântul Efrem, nu băuse vin de mulți ani; stătuse un an în corabie, iar ca să sădească vie și să dobândească struguri cu care să facă vin avea nevoie de mai mulți ani. Sau, cum sugerează Sfântul Ioan Gură de Aur, înainte de Potop nici nu se bea vin. Noe a fost primul viticultor. Deci nu ar fi putut cunoaște puterea vinului; l-a băut să vadă cum era și a fost copleșit. Dacă este așa, atunci băutul vinului se alătură mâncării de carne ca una dintre noile condiții ale lumii de după Potop.

Dar nu a fost o simplă beție. Părintele Iosif Trifa, un aspru critic al aces-tei patimi, ne arată amploarea greșelii lui Noe: Îndată ce s-a îmbătat Noe, ca dintr-un izvor au început a curge greșelile și păcatele. Ham a început a râde, iar Noe a început a... blestema. Dar urmările beției lui Noe nu se opresc numai aici. Căci ce ne spune Biblia mai departe? Blestemul lui Noe l-a făcut pe Ham „slugă fraților săi”, și cu asta s-a spart iubirea și dragostea dintre frați. S-a spart pacea și buna înțelegere din casa și familia lui Noe. S-a iscat dușmănie între „slugă” și „stăpân”, și această dușmănie a trecut apoi în toată omenirea.

Ham cel nerușinat

Să ne concentrăm acum asupra lui Ham. Care era păcatul său? Păr. Se-

farim Rose ne face atenți că păcatul nu era atât faptul că și-a văzut tatăl gol, căci pe atunci nu se făceau atâtea nazuri pentru aceste lucruri ca astăzi. Mai curând, păcatul său ține de faptul că l-a văzut într-o stare rușinoasă - beat, cu picioarele desfăcute - și deci și-a bătut joc de tatăl său; a privit acest spectacol și a răspândit povești pe seama păcatului tatălui său.

În limba engleză „ham” este un actor ce face mare caz de sine însuși. În rusește cuvântul „ham” înseamnă ceva și mai rău. El se referă la ceva absolut rușinos, o persoană fără nici o educație, politețe sau decență (precum sovieticii din vremurile moderne).

Păcatul lui Ham era păcatul totalei lipse de rușine. Dimpotrivă, frații lui au intrat cu respect, acoperindu-și tatăl, și acoperind astfel întreaga întâmplare înainte ca zvonul despre ea să se răspândească.

Ham cel nestăpânit

Sf. Ioan Gură de Aur adaugă la păcatul nerușinării, care iese primul la iveală după citirea Scripturii, un altul, mai ascuns și mai adânc. „Se cuvine să cercetăm pentru ce dumnezeiasca Scriptură, după ce a pomenit de cei trei fii ai lui Noe a adăugat: «Iar Ham era tatăl lui Canaan». Să nu socotiți, vă rog, că aceste cuvinte au fost aruncate la întâmplare. Nu-i nimic în dumnezeiasca Scriptură care să nu fie spus cu scop, care să nu aibă ascuns mare folos. Pentru

care pricină, dar, a însemnat și a adăugat că «Ham era tatăl lui Canaan»? Pentru că vrea să ne facă cunoscută marea neînfrânare a lui Ham. Pe Ham nu-l potolise nici grozăvia nenorocirii potopului și nici strâmtoarea din corabie! Fratele lui cel mai mare încă nu avea copii; el, însă, în timpul unei mâinii atât de mari și a prăpădului, care cuprinsese întreaga lume, s-a lăsat târât de neînfrânare, a trăit cu femeia sa; nu și-a potolit pornirea neînfrănată a poftelor, ci, de la început, și-a arătat gândul lui cel ticălos.“

Părintele Serafim Rose explică și mai concret: „Ham nu și-a înfrânat pornirile în corabie, ci a zămislit un copil, deși ar fi trebuit să se înfrâneze, asemenea tatălui și fraților săi. Oamenii din corabie erau în stare de rugăciune și post. Bărbații se înfrânau de la soțiile lor, afară de Ham. Păcatul acesta împotriva rânduiei rugăciunii și postului arată mai dinainte firea lui Ham.“

Dar de ce a fost blestemat Canaan în locul lui Ham, tatăl său? Sfântul Ioan Gură de Aur zice că aceasta se datorează faptului că Ham primise cândva binecuvântare lui Dumnezeu (Facere 9, 1), iar acum blestemul trebuia să cadă asupra odraslei sale, ceea ce îl rănește și pe el. Pe deasupra, probabil și Canaan a păcătuit. Sfântul Efrem sugerează că, de fapt, Canaan, care era un băiețel, a intrat și l-a văzut întâi pe Noe. El a ieșit și i-a spus tatălui său, astfel că și el a fost, în parte, vinovat.

BOLILE COPIILOR (2)

Există și copii trimiși. Ni se pare că ei nu sunt din această lume, ci sunt însemnați de sus. Prin viața lor scurtă și moartea lor, ei îl mărturisesc pe Dumnezeu. Prezența lor ne învață răbdarea și credința, ne apropie de Dumnezeu. Pe aleșii Săi El îi înzestrează cu dărnicie, cu har. Când primim pozele acestor copii, vedem în privirea lor și în întreg chipul lor, o lumina lăuntrică și o pace sufletească. Pe lângă cazurile de îmbolnăvire a copiilor, luând în considerare misiunea lor, creștinismul afirmă și altceva: uneori, moartea este trimisă copilului pentru că el și-a împlinit până la capăt menirea sa pe pământ și este vrednic să intre în Împărăția Cerurilor.

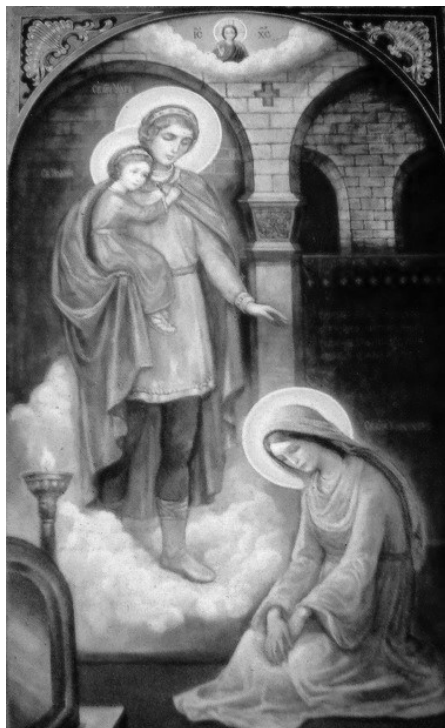
Iată un exemplu, extras din viața **fericitei Cleopatra**. Aceasta văduvă credincioasă locuia în Palestina și îl cinstea în mod deosebit pe **mucenicul Uar**. Ea i-a înmormântat trupul pe moșia ei, iar mai târziu a ridicat o biserică în cinstea lui, unde a pregătit loc pentru sfintele moaște. În ziua strămutării lor, ea s-a rugat mult mucenicului ca să-l primească sub ocrotirea lui pe unicul ei fiu Ioan, care avea vârsta de 12 ani. Copilul trebuia trimis în armată, ca să-l slujească pe împărat. Rugăciunea mamei a fost auzită și mucenicul a devenit cu adevărat ocrotitorul fiului ei, însă nu în cariera militară.

S-a întâmplat ca tot în aceeași zi, copilul să se îmbolnăvească pe neașteptate, iar noaptea să moară. Nedorind să accepte voia lui Dumnezeu, Cleopatra a căzut în deznădejde atât de mare, încât a ajuns să-l învinovățească pe mucenic de moartea fiului și să-i reproșeze. Viața ei ne-o redă dialogul dintre Cleopatra și mucenic. Mama, îndurerată a intrat în biserică și căzând, cu lacrimi, a strigat:

- *Iată-ti mulțumirea, sfinte, pentru truda mea. Oare ăsta-ți este ajutorul? Eu care pentru tine am lăsat și soț și cu nădejde mare la tine am alergat! Însă tu mi-ai luat fiul, mi-ai luat nădejdea! Vai, cine îmi va da pâine? Cine mă va plânga când voi fi-n mormânt? Ah, mai bine mă*

stingeam și eu decât să-l privesc ca pe o floare veștejită! Și acum îți cer: dă-mi-l înapoi sau mă ia pe mine! Că în tristețea aceasta mare nu pot să trăiesc!

Mult se tânguia inima îndurerată a mamei. Groaza cauzată de moartea prematură a fiului ei îi întuneca mințile, învinuindu-l pe mucenicul care nu i-a îndreptățit speranțele. Obosită și apăsată de suferință, Cleopatra a adormit chiar în mijlocul bisericii. În vis i s-a arătat mucenicul, care îl ținea în brațe pe fiul ei. Ambii strălu-

ceau ca soarele, capetele lor erau împodobite cu cununi minunate, iar hainele lor erau mai albe ca zăpada. Cleopatra s-a aruncat la picioarele lor, iar Sfântul Uar i-a spus:

- *De ce ești supărată? Credeai că pot să-ți uit eu osteneala pe care ai îndurat-o în Egipt? Și crezi că am uitat eu grija ta atunci când trupu-mi schingiuit l-ai scos din mijlocul hoiturilor de vite, apoi în cămară tu l-ai ascuns?... Cum ai crezut că nu te-am auzit? Cum pot să nu mă rog eu pentru tine? Întâi L-am implorat pe Dumnezeu să ierte păcatele strămoșilor tăi pe lângă care tu m-ai așe-*

zat; iar după aceea l-am chemat pe fiul tău în slujba Împăratului Ceresc... Adu-ți aminte, oare nu-mi cereai să primești ce este plăcut lui Dumnezeu și ce ți-e de folos? Eu am cerut și Domnul a binecuvântat ca fiul tău să fie ostaș cersc. Acum el este unul din cei ce stau în fața Tro-nului dumnezeiesc. Dar, dacă vrei, ți-l dau să fie în slujba altui împărat, de vreme ce nu vrei să fie în slujba Veșnicului Dumnezeu.

Iar tânărul din brațele lui Uar a cuvântat:

- *Nu, nu, să n-o ascuți! Nu mă întoarce pe pământul plin de fărâdelegi de unde m-ai luat chiar tu. Nu mă lipsi de lângă tine!*

Iar mamei sale el a spus:

- *De ce te întristezi și plângi, o, mamă? Eu sunt în slujba Împăratului Hristos. În fața lui eu stau alături de îngeri, iar tu mă chemi în jos din înălțimi!*

Auzind acestea și văzându-și fiul încununat cu slavă cerească, mama a strigat:

- *Dacă e așa, atunci ia-mă și pe mine!*

- *Ai răbdare, i-a răspuns mucenicul. Moșia ta să o închini slavei lui Dumnezeu și numai după aceea vei veni și tu în locașurile cerești.*

Vedenia s-a terminat, iar odată cu ea a dispărut și disperarea Cleopatrei. După înmormântarea copilului, ea a împărțit averea săracilor și s-a învrednicit ca în fiecare duminică să-și vadă fiul îmbrăcat în haină îngerească alături de mucenicul Uar. Șapte ani mai târziu, în 327, sfânta a adormit întru Domnul. Mucenicul Uar, fericita Cleopatra și fiul ei, Ioan, sunt pomeniți în ziua de 19 octombrie. Pe baza acestei relatări, Biserica Ortodoxă îl cinstește pe Sf. Mc. Uar ca pe un mare rugător pentru copiii care au murit nebotezați.

K.V. Zorin